

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

**แนวทางการพัฒนากิจกรรมการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสัมพีสัย จังหวัดมหาสารคาม**

**The Guidelines to Develop the Child Center,
Under Nong Bon Subdistrict Administrative Organization,
Kosumpisai, MahaSarakham**

จันทร์ทิพย์ ศรีวงษ์หลง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการปฏิบัติในกิจกรรมการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสัมพีสัย จังหวัดมหาสารคาม 2) ศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อแนวทางการพัฒนากิจกรรมการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามกระบวนการ POSDCoRB ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสัมพีสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท 5 ระดับ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวคิดในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยหัวหน้าศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กผู้ปกครองชุมชนและอื่น ๆ ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสัมพีสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 100 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์หาความถี่หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับของการปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสัมพีสัย จังหวัดมหาสารคามในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 4.44 โดยพิจารณารายการการปฏิบัติตามลำดับ คือ การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่สะอาดและปลอดภัย (4.64), การส่งเสริมสุขภาพ(4.56),บริการอาหารสะอาดปลอดภัย (4.42) และการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก (4.15)

2. การแสดงความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อแนวทางการพัฒนากิจกรรมการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามกระบวนการ POSDCoRB ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสัมพีสัย จังหวัดมหาสารคามในภาพรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก คิดเป็นระดับความเหมาะสมเฉลี่ย 4.47 โดยพิจารณารายการตามลำดับ ดังนี้ ความร่วมมือ / การประสานงาน (4.65), การรายงานผลการปฏิบัติงานและการประชาสัมพันธ์ (4.56), กระบวนการใช้งบประมาณ (4.52),การศึกษาวิธีการอำนวยความสะดวก การควบคุม นิเทศ และศิลปะในการบริหารงาน (4.47),การวางแผน อันเป็นการคาดการณ์ในอนาคต(4.43),การจัดหาบุคคลและ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

เจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้ (4.38) และการจัดส่วนราชการหรือองค์กร (4.26)

ความสำคัญ : แนวทางการพัฒนากิจกรรม / การบริหาร / ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Abstract

This research aims to 1) study about practical activities and care for children in .Nong Bon subdistrictAdministrative Organization, Kosumpisai, MahaSarakhm. 2) To study the opinions of those involved with the development activities of the care center, child development about POSDCoRB process under the Administration Nong Bon. subdistrictAdministrative Organization, Kosumpisai, MahaSarakhm by using questionnaires rating scale by way of Liquor Mart five levels by providing comprehensive content-based framework to integrate data from 100 people as a sample. To consist of senior center Teachers, caregivers Assistant teacher to children, parents and other community organizations in the area of responsibility insubdistrictAdministrative Organization, Kosumpisai, MahaSarakhm to collect data from a sample. And then analyzed by analysis of frequency, percentage, mean and standard deviation.

The research results are as follows :

1. The level of activity in the care of the Child Development Center under subdistrictAdministrative Organization, Kosumpisai, MahaSarakhm. The overall highest level in a practical level, an average of 4.44 on the basis of order fulfillment is the atmosphere and the environment clean and safe (4.64), Health (4.56), food hygiene (4.42.) and promoting the development of children (4:15).

2. The comments of those involved with the development activities of care centers, child development about POSDCoRB process under subdistrictAdministrative Organization, Kosumpisai, MahaSarakhm. The overall level is very appropriate. An appropriate level of 4.47 based on the average of the order of cooperation / coordination (4.65), performance reporting, and public relations (4.56), the budget process. (4.52), education director for the control and supervision of Artistic Administration. (4.47), planning he predictions of the future (4.43), providing individuals and officials who work in accordance with the division of authority set (4.38) and government organizations (4.26).

Keywords: the development and care of the child development center

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

บทนำ

การบริหาร เป็นกระบวนการผสมผสานหรือประสานงานเพื่อดำเนินงาน โดยมนุษย์ในการกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อการดำเนินงานและติดตามงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Terry, 1964, หน้า 24) ทฤษฎีที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการศึกษา เช่น แนวคิดและทฤษฎีในรูปแบบของการบริหาร แบบ “POSDCoRB Model” ของ Luther and Lyndall ประกอบด้วย ขั้นตอนที่สำคัญ 7 ประการ (สมพงษ์ เกษมสิน, 2546, หน้า 54 , อ้างถึงใน Luther and Lyndall, 1937, หน้า 145) ได้แก่

- 1.การวางแผน อันเป็นการคาดการณ์ในอนาคตซึ่งจะต้องคำนึงถึงนโยบาย เพื่อให้แผนงานสอดคล้องกับการดำเนินงานมีการวินิจฉัยอย่างมีเหตุผล ส่งผลให้การดำเนินงานถูกต้องและสมบูรณ์
- 2.การจัดส่วนราชการหรือองค์กรจะต้องพิจารณาเหมาะสมกับการปฏิบัติงานมีการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้องค์การบริหารมีประสิทธิภาพสูงสุด
- 3.การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถมาปฏิบัติงานให้เหมาะสม
- 4.การศึกษาวิธีการอำนวยความสะดวก การควบคุม นิเทศและศิลปะในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ การจูงใจ และการวินิจฉัยสั่งการ หลักสำคัญของการบริหารขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บังคับบัญชา เพราะการอำนวยความสะดวกที่ดีจะต้องมีการสั่งการที่ถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะของการตัดสินใจ
- 5.ความร่วมมือ / การประสานงานความร่วมมือประสานงานเป็นเรื่องที่สำคัญมากในการบริหาร เพราะเป็นสิ่งที่จะต้องพึงกระทำเป็นประจำและเป็นสิ่งที่มีอยู่ในระดับงานของตนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ
- 6.การรายงานผลการปฏิบัติงานและการประชาสัมพันธ์การรายงานนี้มีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสาร เพราะเป็นการให้ข้อเท็จจริงหรือข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจมาติดต่อสอบถาม และจะต้องอยู่บนรากฐานของความจริง
- 7.กระบวนการใช้งบประมาณจะต้องมีการศึกษาถึงระบบในการบริหารงบประมาณและการเงินให้ละเอียดชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเรียบร้อย มีระบบและสามารถตรวจสอบได้

การบริหาร คือ การดูแลซึ่งเป็นการกระทำที่ส่งเสริมการอยู่รอด การเจริญเติบโตและการพัฒนาการ (ยอดขวัญ เกษทองมา, 2553, หน้า 28 ; อ้างถึงใน พิศवास ปทุมต์ตรงษ์ และชนิษฐา พักนิรัตติย, 2535, หน้า 29) การบริบาลเด็กหรือการเลี้ยงดูเด็ก (Child Caring หรือ Child Rearing) จึงหมายถึง การตอบสนองต่อความจำเป็นพื้นฐาน ซึ่งรวมถึงการปกป้องคุ้มครอง การให้อาหาร การบริบาลสุขภาพ การให้ความรัก ความสัมพันธ์ การให้ความมั่นใจ รวมถึงความผาสุกทางอารมณ์ สังคมและจิตใจ โดยการเอาใจใส่ต่อเด็กสม่ำเสมอ ควบคุมแนะนำสั่งสอน ส่งเสริมให้รางวัล การลงโทษ รวมทั้งการเป็นแบบอย่างแก่เด็ก

คุณภาพของเด็กที่ได้รับการบริบาลในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขึ้นอยู่กับคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีคุณภาพนั้น พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของเด็ก คือ คุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งสัมพันธ์กับสัดส่วนของผู้บริบาลกับเด็ก คุณวุฒิ ของผู้บริบาล การเปลี่ยนครู ประสบการณ์ใน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

การบริหาร ค่าจ้าง การที่ครูและผู้บริหารได้รับการฝึกอบรมประสิทธิภาพของการวางแผนหลักสูตร โปรแกรม มีมาตรฐานด้านความปลอดภัย และตอบสนองสุขภาพขั้นพื้นฐาน โปรแกรมมีความหลากหลายและเอื้ออำนวย ให้กับเด็กได้รับการส่งเสริมพัฒนาการ ตลอดจนการรับการประกันคุณภาพซึ่งการประกันคุณภาพจะประกอบ ไปด้วยมาตรฐานด้านสุขภาพมาตรฐานด้านความปลอดภัย บุคลากรมีคุณสมบัติเหมาะสม สัดส่วนของผู้ดูแล และเด็กเหมาะสม ขนาดของกลุ่มเด็กเหมาะสม มีกิจกรรมที่เหมาะสม การบริหารที่มีคุณภาพต้องส่งเสริมให้ บิดามารดา ผู้ปกครองและญาติเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารเด็ก โดยทำงานร่วมกับผู้บริหารในการส่งเสริม ให้เด็กมีศักยภาพสูงสุด เพื่อให้เด็กเรียนรู้ความวางใจต่อผู้อื่น ซึ่งส่งเสริมให้เด็กพร้อมที่จะเข้าสังคมและเรียนรู้ที่ จะมีเพื่อนและเรียนรู้จากครู ต้องการการตอบสนองและการส่งเสริมพัฒนาการตามวัยอย่างเหมาะสม รวมทั้ง การเรียนรู้ที่จะต้องปฏิบัติสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ทั้งนี้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีคุณภาพจะมีสถาบันรับรองว่าเป็น สถาบันแห่งความเป็นเลิศในการบริหารและพัฒนาเด็ก (ยอดขวัญ เกษทองมา, 2553, หน้า 43)

ดังนั้น การศึกษาถึงลักษณะของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีคุณภาพ มีลักษณะที่พอสรุปได้ว่า ศูนย์พัฒนา เด็กเล็กจะต้องมีปรัชญาและเป้าหมายในการพัฒนาเด็กที่ชัดเจน คือ มีการพัฒนาเด็กให้ครบทุกด้าน มีรูปแบบ การจัดการตามวัยของเด็กหรือตามกลุ่มอายุ เนื่องจากเด็กแต่ละวัยมีความสามารถที่แตกต่างกันออกไป โดย เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สมดุล ตรงกับความสนใจและวุฒิภาวะของเด็กมีบุคลากรที่มี คุณภาพสูง มีปฏิสัมพันธ์กันในทางบวก มีการประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งในด้านการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้และผลที่มีต่อการพัฒนาของเด็กอย่างต่อเนื่อง มีการประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชนให้มีส่วน ร่วม มีมาตรฐานด้านโภชนาการ สะอาดและมีความปลอดภัยสูง คุณสมบัติของบุคลากรมีมาตรฐานทั้งในด้าน วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ระบบบริหารจัดการมีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการพัฒนาศูนย์ เด็กเล็ก และการบริหารเด็กในศูนย์เด็กเล็กจะต้องครอบคลุมกิจกรรม 6 ด้าน(ยอดขวัญ เกษทองมา, 2553, หน้า 28) ได้แก่ 1) การส่งเสริมสุขภาพ 2) การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก 3) บริการอาหารสะอาดปลอดภัย 4) สิ่งแวดล้อมสะอาดและปลอดภัย 5) บุคลากร มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ 6) การมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติในกิจกรรมการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อแนวทางการพัฒนากิจกรรมการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กตามกระบวนการ POSDCoRBในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัด มหาสารคาม

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนากิจกรรมการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก: กรณีศึกษา ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

สถานภาพของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

1. หัวหน้าศูนย์
2. ครูผู้ดูแลเด็ก
3. ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก
4. ผู้ปกครอง
5. ชุมชนและอื่น ๆ

ตัวแปรตาม

แนวทางการพัฒนากิจกรรมการบริหาร ตามกระบวนการ POSDCoRBของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่

1. การส่งเสริมสุขภาพ
2. การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
3. บริการอาหารสะอาดปลอดภัย
4. การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่สะอาดและปลอดภัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงศึกษาสำรวจ (survey research) เพื่อการนำเอาข้อมูลที่ได้จากการสอบถามไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนากิจกรรมการบริหาร ตามกระบวนการ POSDCoRBของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคามกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยหัวหน้าศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง ชุมชนและบุคคลทั่วไปที่มีส่วนเกี่ยวข้องในสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเนื่องจากเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคามจำนวน 100 คน ซึ่งกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morganเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีทั้งหมด 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการบริหารเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอนใน 4กิจกรรม คือ 1) การส่งเสริมสุขภาพ 2) การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก 3) บริการอาหารสะอาดปลอดภัย 4) การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่สะอาดและปลอดภัย ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

กิจกรรมการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามกระบวนการบริหาร แบบ “POSDCoRB Model” โดยศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถาม และกำหนดรูปแบบแบบสอบถามจากหนังสือการวัดผลการศึกษา บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 103) ผู้วิจัยสร้างข้อคำถามที่มีความถูกต้องเหมาะสม แล้วพัฒนาขึ้นเป็นแบบสอบถาม จากนั้นนำไปให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความเหมาะสม นำไปปรับปรุงแล้วทดลองใช้ (Try out) เพื่อตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ยตามแบบของบุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 103) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ/ระดับความเหมาะสมเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ระดับการปฏิบัติ/ระดับความเหมาะสมเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	มาก
ระดับการปฏิบัติ/ระดับความเหมาะสมเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับการปฏิบัติ/ระดับความเหมาะสมเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	น้อย
ระดับการปฏิบัติ/ระดับความเหมาะสมเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้ หัวหน้าศูนย์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 ครูผู้ดูแลเด็กจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 ผู้ปกครอง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และชุมชน / อื่น ๆ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 ซึ่งได้จากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 100 คน

2. ผลการวิเคราะห์ระดับของการปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ใน 4 กิจกรรม ปรากฏผล ดังนี้

ลำดับที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การส่งเสริมสุขภาพ	4.56	.464	มากที่สุด
2	การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	4.15	.475	มาก
3	บริการอาหารสะอาดปลอดภัย	4.42	.436	มาก
4	การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่สะอาดและปลอดภัย	4.64	.451	มากที่สุด
รวม		4.44	.464	มาก

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ระดับของการปฏิบัติในการกิจกรรมการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ในภาพรวมมีการปฏิบัติที่อยู่ในระดับมาก คิดเป็นระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 4.44 โดยพิจารณารายการปฏิบัติตามลำดับ ดังนี้กิจกรรมการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่สะอาดและปลอดภัย มีระดับของการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.64), การส่งเสริมสุขภาพมีระดับของการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด(ค่าเฉลี่ย 4.56), บริการอาหารสะอาดปลอดภัย มีระดับของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.42), และการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก มีระดับของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.15)

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อแนวทางการพัฒนากิจกรรมการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามกระบวนการ POSDCoRBในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ปรากฏผล ดังนี้

ลำดับที่	ความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการพัฒนากิจกรรมการบริหาร ตามกระบวนการ POSDCoRB	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การวางแผน อันเป็นการคาดการณ์ในอนาคต	4.43	.523	มาก
2	การจัดส่วนราชการหรือองค์กร	4.26	.476	มาก
3	การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้	4.38	.478	มาก
4	การศึกษาวิธีการอำนวยความสะดวก การควบคุม นิเทศและศิลปะในการบริหารงาน	4.47	.556	มาก
5	ความร่วมมือ / การประสานงาน	4.65	.432	มากที่สุด
6	การรายงานผลการปฏิบัติงานและการประชาสัมพันธ์	4.56	.521	มากที่สุด
7	กระบวนการใช้งบประมาณ	4.52	.459	มากที่สุด
รวม		4.47	.492	มาก

การแสดงความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อแนวทางการพัฒนากิจกรรมการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามกระบวนการ POSDCoRBในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ในภาพรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก คิดเป็นระดับความเหมาะสมเฉลี่ย 4.47โดยพิจารณารายการตามลำดับดังนี้ ความร่วมมือ/การประสานงาน(ค่าเฉลี่ย4.65), การรายงานผลการปฏิบัติงานและประชาสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ย4.56), กระบวนการใช้งบประมาณ (ค่าเฉลี่ย4.52),การศึกษาวิธีการอำนวยความสะดวก การควบคุม นิเทศและศิลปะในการบริหารงาน (ค่าเฉลี่ย4.47),การวางแผน อันเป็นการคาดการณ์ในอนาคต (ค่าเฉลี่ย4.43),การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้ (ค่าเฉลี่ย4.38)และการจัดส่วนราชการหรือองค์กร (ค่าเฉลี่ย4.26)

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU's 80th Anniversary”

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับของการปฏิบัติในการกิจกรรมการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ในภาพรวมมีการปฏิบัติที่อยู่ในระดับมาก คิดเป็นระดับการปฏิบัติเฉลี่ย 4.44 พิจารณาตามลำดับ ดังนี้ 1) กิจกรรมการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่สะอาดและปลอดภัย 2) การส่งเสริมสุขภาพ 3) บริการอาหารสะอาดปลอดภัย 4) การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก : ซึ่งถือได้ว่าเป็นลักษณะของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับ ยอดขวัญ เกษทองมา (2553, หน้า 43) กล่าวว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะต้องมีปรัชญาและเป้าหมายในการพัฒนาเด็กที่ชัดเจน คือ มีการพัฒนาเด็กให้ครบทุกด้าน มีรูปแบบการจัดบริการตามวัยของเด็กหรือตามกลุ่มอายุ เนื่องจากเด็กแต่ละวัยมีความสามารถที่แตกต่างกันออกไป โดยเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สมดุล ตรงกับความสนใจและวุฒิภาวะของเด็กมีบุคลากรที่มีคุณภาพสูง มีปฏิสัมพันธ์กันในทางบวก มีการประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งในด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และผลที่มีต่อการพัฒนาของเด็กอย่างต่อเนื่อง มีการประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชนให้มีส่วนร่วม มีมาตรฐานด้านโภชนาการ สะอาดและมีความปลอดภัยสูง คุณสมบัติของบุคลากรมีมาตรฐานทั้งในด้านวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ระบบบริหารจัดการมีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก และการบริหารเด็กในศูนย์เด็กเล็กจะต้องครอบคลุมกิจกรรม 6 ด้าน ได้แก่ 1) การส่งเสริมสุขภาพ 2) การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก 3) บริการอาหารสะอาดปลอดภัย 4) สิ่งแวดล้อมสะอาดและปลอดภัย 5) บุคลากร มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ 6) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและยังสอดคล้องกับ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2551, หน้า 2) ที่กล่าวถึง มาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกออกเป็น มาตรฐานการดำเนินงาน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน ด้านธุรการ การเงินและพัสดุ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้เล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม ซึ่งจะเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ ในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

2. แนวทางการพัฒนากิจกรรมการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามกระบวนการ POSDCoRB ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้เล็งเห็นความสำคัญและร่วมวิเคราะห์ความเหมาะสมของกระบวนการดังกล่าว พบว่า อยู่ในระดับที่มาก คิดเป็นความเหมาะสมเฉลี่ย 4.47 พิจารณาตามลำดับดังนี้ 1) ความร่วมมือ/การประสานงาน 2) การรายงานผลการปฏิบัติงานและประชาสัมพันธ์ 3) กระบวนการใช้งบประมาณ 4) การศึกษาวิธีการอำนวยความสะดวก นิเทศและศิลปะในการบริหารงาน 5) การวางแผน อันเป็นการคาดการณ์ในอนาคต 6) การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้ 7) การจัดส่วนราชการหรือองค์กรซึ่งการพัฒนากิจกรรมการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามกระบวนการ POSDCoRB จะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ หากทุกฝ่ายตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และการมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานเป็น

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

สำคัญ สอดคล้องกับลักษณะการมีส่วนร่วมของ บัณฑิต อ่อนคำ และสามารถ ศรีจ้านง (2544, หน้า 16) ที่กล่าวว่า โดยหลักการ คือ มีการ “ร่วมคิด” “ร่วมวางแผน” “ร่วมทำ” “ร่วมตรวจสอบ” และ “ร่วมรับผลประโยชน์” กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์สุขภาพชุมชน ได้ร่วมคิดวางแผนโดยสะท้อนให้เห็นในรูปของวิสัยทัศน์ นโยบาย และบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการโดยใช้งบประมาณประจำปี ร่วมดำเนินการโดยมีบุคลากรเข้ามาร่วมกิจกรรมเป็นระยะ ร่วมตรวจสอบโดยผู้บริหาร ได้ติดตามการดำเนินงานและร่วมประชุมเป็นระยะ และสอดคล้องกับ ธีรานุชแป้นวิจิตร (2557, บทคัดย่อ)พบว่า การศึกษาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลบางกะดีอำเภอเมืองปทุมธานีจังหวัดปทุมธานีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองชุมชนองค์กรด้านสิ่งแวดล้อมสะอาดปลอดภัยด้านการส่งเสริมสุขภาพด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านบุคลากรและด้านการบริการอาหารสะอาดปลอดภัย

ข้อเสนอแนะ

1. ในการจัดกิจกรรมการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จะต้องเล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานหรือแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม ซึ่งจะเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป
2. การบริหารเด็กที่มีคุณภาพต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความสามารถ มีแนวทางส่งเสริมพัฒนาการและการมีส่วนร่วมของบิดา มารดาและผู้ปกครองในการส่งเสริมให้เด็กได้รับประสบการณ์ ซึ่งการประเมินคุณภาพการบริหาร ทำได้โดยการประเมินในสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ การให้ความรักความอบอุ่น การตอบสนองความต้องการ มีความรักความผูกพัน เด็กได้รับการบริหารอย่างใกล้ชิด ฯลฯ
3. การนำแนวทางพัฒนากิจกรรมการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามกระบวนการ POSDCoRB มาใช้เป็นเครื่องมือการบริหารผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงบริบทของชุมชนเป็นสำคัญ รวมถึงตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2547) นโยบายการถ่ายโอนภารกิจ, กรุงเทพฯ: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.

ธีรานุชแป้นวิจิตร.(2557)การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบางกะดีสังกัดเทศบาลตำบลบางกะดีอำเภอเมืองจังหวัดปทุมธานี, วิทยานิพนธ์, บัณฑิตวิทยาลัย, วิทยาลัยทองสุข.

บัณฑิต อ่อนคำ และสามารถ ศรีจ้านง (2544) การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม.พิมพ์ครั้งที่ 1, เชียงใหม่ : พี เอส การพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545) การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่7 (ฉบับปรับปรุง), กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.

ยอดขวัญ เกษทองมา. (2553) การพัฒนาตัวแบบการบริหารการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารเด็กในศูนย์เด็กเล็ก, วิทยานิพนธ์, ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

สมพงศ์ เกษมสิน. (2546) การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 7, กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
เสาวณีย์ ผุยม่วง. (2557) สภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุดรธานี, วิทยานิพนธ์, ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.